

Preventivní plán školy**1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE (metodika str. 6)**

Název a adresa školy, pro kterou platí tento PPŠ	Základní škola, Praha 10, Veronské náměstí 20/391, 109 00 Praha 10
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Božena Rezková
Telefon na ředitele	274865039
E-mail na ředitele	rezkova@zsvn.cz

Jméno školního metodika prevence	Alexandra Doleželová		
Telefon	602956270		
E-mail	alexadol@seznam.cz		
Specializační studium	ano		
Realizátor vzdělávání	Pedagogická fakulta Universita Karlova		

Jméno výchovného poradce	Jarmila Krausová - II. stupeň Lenka Boldišová - I. stupeň		
Telefon			
E-mail	jarmila.kra@seznam.cz		
Specializační studium	Ano		
Realizátor vzdělávání	Filosofická fakulta – katedra psychologie – termín ukončení studia ve školním roce 2015		

Jméno školního psychologa			
Telefon			
E-mail			

	Počet tříd	Počet žáků/studentů	Počet ped. pracovníků
ZŠ - I stupeň	15	589	
ZŠ - II.stupeň	9		
Víceleté gymnázium	-	-	-
4leté gymnázium	-	-	-
SŠ – ostatní	-	-	-
Celkem pedagogů na škole*			42

2. STRUČNÁ ANALÝZA SITUACE (metodika str. 7)

Jsme typická sídlištní škola na předměstí Prahy. V posledních letech se zde rozšířila výstavba bytů pro sociálně slabší rodiny. Velké procento našich žáků pochází z neúplných rodin a došlo i k vysokému nárůstu dětí cizinců. Tím pádem škola zaznamenává i zvyšující se procento projevů různých druhů rizikového chování. Zhruba 90 % dětí je přímo ze sídliště, zbytek žáků dojíždí.

Škola je poměrně dobře vybavena co se týče materiálně – technického vybavení + máme k využití i pro ostatní školy dopravní hřiště. Nabízíme žákům široké spektrum volnočasových aktivit. Souhrn všech kroužků, které je na naší škole možno navštěvovat, je součástí přílohy PPS a na úvodní schůzce jsou s nimi seznamováni rodiče a děti je mají ve svých třídách. Dále mají žáci možnost 1krát týdně navštěvovat počítačovou učebnu v době od 14.hodin do 16.hodin za účasti pedagogů, kteří zde s žáky pracují nad rámec své pracovní doby.

*Rizikové prostředí na škole jsme eliminovali zvýšením dozorů a v době mezi odpoledním vyučováním mají žáci možnost zůstat ve vyčleněné učebně s dozorem. Prostřednictvím školního řádu jsou jak děti, tak i jejich rodiče na začátku školního roku informováni o všech změnách, dodatcích, doplňujících variantách. Školní řád je vždy na začátku školního roku upravován a doplňován a je podrobně probírán v hodinách výchovy k občanství. Na třídních schůzkách jsou s ním seznamováni i rodiče, především proto, abychom upevnili spolupráci mezi rodiči a školou a zaangažovali je tak do případných problémů. Rodiče, kteří jsou také naší cílovou skupinou, se snažíme zaangažovat do chodu školy ať už pořádáním přednášek na vybrané preventivní téma, zapojením ve školní radě nebo zaangažováním při pořádání různých akcí. **Náš PPS se snaží zahrnout všechny ročníky na I. i II. stupni a obsahuje v podstatě všech zhruba 8 projevů RCH, nicméně stěžejními tématy** i pro letošní školní rok 2017/2018 zůstává po vyhodnocení uplynulého školního roku: **záškoláctví** – (řešili jsme několik případů, které jsme nakonec museli nahlásit OSPODu, dále prevence v oblasti **drobné kriminality**, neboť jsme zaznamenali několik případů krádeží (bylo předáno policii), **šikana**, kterou jsme rovněž řešili v několika třídách, objevily se čtyři případy kouření, jeden případ nálezu OPL (rovněž předáno policii a nahlášeno na OSPOD), dále jsme řešili poruchy příjmu potravy - řešeno s rodiči a následně s hnutím Anabell) a tři případy sebepoškození. Součástí našeho PPS je i problematika tolerance, rasismu a kulturních odlišností v souvislosti s příchodem většího množství dětí – cizinců.*

Naše prevence je doplněna o seznámení dětí, ale hlavně pedagogů s projevy netolismu, sebepoškozování, nová náboženská hnutí, rizika sexuální výchovy, domácí násilí, příslušnost k subkulturám (to jsou přílohy 15 – 20 dle vyhlášky MŠMT – 1999/2015).

Snažíme se vypracovávat PPŠ na principu SMART, přičemž důraz klademe hlavně na spolupráci s různými neziskovými organizacemi, se kterými máme dobré zkušenosti v oblasti prevence a je to zároveň i součástí naší preventivní strategie. Tyto organizace s námi operativně spolupracují v případě zjištění náhlého problému, ale hlavně potom preventivní prací v průběhu roku se snaží předcházet projevům RCH

Na škole dále standardně pracuje tým preventivních pracovníků – MP, VP, který je v neustálém kontaktu jak s dětmi, tak s ostatními učiteli, neboť témata, která jsou součástí našeho PPŠ se probírají napříč všemi ročníky a předměty a případné problémy tak mohou být operativně řešeny. Tým se schází 2krát za měsíc nebo dle potřeby a každý žák ví, že v případě nutnosti, potřeby najde preventivní pracovníky dle informací, které visí jednak v každé třídě a dále pak na nástěnkách. Letos je v našem týmu i Metodik pro práci s dětmi s odlišným mateřským jazykem Součástí našeho PPŠ je každoročně obnovovaná databáze a telefonní čísla nejdůležitějších institucí. Na základě novelizace vyhlášky č. 72 jsou vytypovaní žáci resp. jejich zákonní zástupci, seznámeni s možností využití služeb školního poradenského týmu. Na úvodních třídních schůzkách jsou rodiče informováni o vhodnosti podepsání informovaného souhlasu. Současně máme na škole i velkou knihovnu s odbornou literaturou, videokazety, schránku důvěry. Schránka je pravidelně vybírána 1krát týdně a děti ví, že na jejich problémy okamžitě reagujeme. Zhruba 1krát týdně se schází školní parlament. Rovněž jsou žáci v průběhu celého školního roku opětovně upozorňováni na to, kam se mají obrátit na škole, respektive na koho jmenovitě s určitým problémem buď v hodinách výchovy k občanství nebo při řešení určité komplikované situace.

*Víme, že je důležité zahájit primární prevenci právě v době základní školní docházky a poskytnout dětem co nejvíce informací o všech projevech rizikového chování podávaných samozřejmě adekvátně k věku žáků. Hovořit s nimi co nejvíce na neformální úrovni – toto se týká především **třídnických hodin**. Konají se mimo rámec výuky a jejich cílem je zvýšení odolnosti dětí vůči projevům rizikového*

chování. Řeší se zde problémy aktuální, současné, ale i problémy z dlouhodobého hlediska tj. posílení prevence, rozvoj zdraví mladé generace s důrazem na výchovu ke zdraví a zdravému životnímu stylu, podporování pozitivního sociálního klimatu školy (třídnické hodiny jsou jedenkrát v měsíci, jsou povinné a jsou zapisovány do třídní knihy).

Tradičně jako každý rok podáváme žádosti o grant, protože finanční zázemí na naší škole neodpovídá představám, jak důsledně provádět prevenci – tj. realizaci komplexního, dlouhodobého programu primární prevence. Grantové řízení, které se uskuteční v rámci Grantového programu 2018 chceme i letos využít k podání žádosti. Spolupráce s odborníky se nám velmi osvědčuje a i když měřit efektivitu programů je velmi obtížné, protože nemáme příliš mnoho informací o žácích po ukončení školní docházky, zaznamenáváme kladný ohlas směrem k větší otevřenosti a důvěře. Pro žáky je také vítanou změnou, když s nimi pracují odborníci, kteří nejsou součástí školy. Jsou otevřenější a mají větší snahu o zlepšení situace ve třídě i ve škole. Proto se snažíme zajistit finanční pomoc formou žádostí o granty, abychom mohli zajistit pro žáky odborné, profesionální pracovníky. Spoléháme ovšem také na pomoc MÚ a naší protidrogovou koordinátorku p. Venzarovou, která nám vychází maximálně vstříc a to jak dotacemi, tak náměty k seminářům apod. Je nutno říci, že bez její spolupráce a ochoty by se programy daly realizovat jen velmi těžce. I když jsme na škole založili fond prevence, tak skutečně fundovaná a hlavně dlouhodobá práce s dětmi potřebuje finanční zajištění, které škola bohužel nemůže poskytnout. Naše koordinátorka nás seznamuje i s novými metodami a doporučeními, s aktuálními informacemi a možnostmi nápravy. Dále spolupracujeme tradičně s Policií hlavního města Praha – jejich přednášky zahrnují ročníky od 1. tříd až po 9. třídu a nutno podotknout, že efektivita těchto programů je úžasná. Besedy neprobíhají formálně, pracovníci Policie jsou vždy velmi dobře připraveni a hlavně hovoří s dětmi formou, která je zábavná i poučná. Letos jsme řešili několik případů krádeží a nálezů OPL a díky spolupráci s preventivním oddělením policie, byla okamžitě zrealizována přednáška a navíc k nám policejní lektoři ihned přijeli a poskytli rady i materiál k práci. Dobrá je i spolupráce s PPP Jabloňová, s PrevCentrem, Čs. Koalice proti tabáku, PRAK apod. a nově s organizací IMPERATIV.

Při tvorbě našeho PPS vycházíme vždy ze závazných či doporučených podkladů, novelizací, vyhlášek. Nově Metodický pokyn k řešení šikany Č.j. MSMT –

22294/2013-1 + doporučené změny do školního řádu a zaměření se hlavně i na problematiku kyberšikany + výše zmíněné přílohy MSMT. Tyto změny jsme zakomponovali do školního řádu v loňském roce 2013/14. Rovněž je kladen důraz na paragraf 31 o důsledcích šikany a to i směrem k šikaně žák versus učitel

Cílem našeho PPŠ je vést žáky k všestrannému rozvoji osobnosti, k sebevědomí, správnému sebehodnocení, stanovení si reálných cílů v životě, k poznání sebe sama, k zvládnutí stresů, k dovednostem řešit své problémy bez použití návykových látek, agrese a šikany, na základě pravidel slušného chování a co nejefektivnějšího využívání času k volnočasovým aktivitám a celkově k nastartování zdravého životního stylu.

3. STANOVENÍ CÍLŮ PPŠ (metodika str. 12)

(stanovení krátkodobých cílů PPŠ pro daný rok, zdůvodnění cílů a jejich návaznost na Preventivní strategii školy)

Cíl:	Zvýšení odolnosti žáků vůči projevům RCH, případně jejich eliminaci či snížení. Důsledné zmapování potřeb v oblasti primární prevence. Vycházíme z nejčastějších problémů na naší škole tj. záškoláctví, šikana, agresivní chování, kouření, krádeže. Zaangažovat pro větší spolupráci rodiče. Neustále doplňovat dlouhodobý program primární prevence a zahrnout do něj vše důležité, to co je ve škole v současné době k dispozici a co je dostupné, ale také to co již bylo s úspěchem vyzkoušeno s cílem všestranného rozvoje žáka, jeho osobnosti a vést ho ke zdravému životnímu stylu.
Ukazatele dosažení cíle:	Dotazníky, schránka důvěry, zapojení odborných lektorů, neustálé monitorování na škole zapojením všech vyučujících (např. neformální hovory v hodinách, třídnické hodiny, konzultace s jednotlivými třídními učiteli, řešení problematiky na pedagogických radách a hledání řešení. Snížení počtu neomluvených hodin, snížení počtu žáků vykazujících výchovné či výukové problémy, zvýšený počet žáků zapojených do mimoškolních aktivit, snížení počtu pedagog. opatření při nevhodném chování žáků.
Zdůvodnění cíle:	Zaměřit se na postupnou změnu klimatu školy směrem k větší otevřenosti. Vést žáky k větší informovanosti, sociálním dovednostem, schopnosti řešit krizové situace. Posílit duševní odolnost vůči stresům, negativním zážitkům a nalézat správná východiska. Učit je podílet se na tvorbě životního prostředí a životních podmínek a vyhraněnému negativnímu vztahu k návykovým látkám. Nově klást i důraz na dialog pedagog versus žák v rámci programu Bezpečné klima na školách.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Vychází z koncepce školy, která se snaží hlavně o podporu pozitivního klimatu a optimalizaci studijních podmínek pro žáky, omezení výskytu projevů RCH. Výchova ke

	zdravému životnímu stylu. Funkční informační systém na škole. Proto preferujeme dlouhodobé programy PP, které mohou být kontinuální, komplexní, měřitelné (dodržovat pravidlo SMART).
--	---

Cíl:	Soustavná práce se školním kolektivem a provázanost spolupráce směrem k větší otevřenosti mezi pedagogy, žáky a jejich rodiči, jako cílových skupin. Rovněž neustálé zapojování pedagogů, zvyšování jejich kvalifikace v oblasti preventivního působení (metodické působení MP)
Ukazatele dosažení cíle:	Zvýšený zájem rodičů o dění ve škole, dobrá zpětná vazba, viz okamžitá reakce, která je na web. stránkách, finanční pomoc rodičů při zajišťování odborných lektorů (sami se účastní přednášek). Založení fondu prevence, kde rodiče přispívají k možnosti najmout si odborné, kvalifikované subjekty při řešení situace..
Zdůvodnění cíle:	Vytvořit optimální prostředí pro žáky, ale i pro pedagogy.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Veškeré aktivity vedou k zajištění pozitivního klimatu ve škole a třídě. Hlavní úkol – všestranný rozvoj osobnosti žáka, zdravý životní styl a otevřené jednání pedagog versus žák versus rodič.

(tabulku lze rozšířit dle potřeby) – označte požadovanou tabulku a zkopírujte.

4. SKLADBA AKTIVIT PPŠ PRO JEDNOTLIVÉ CÍLOVÉ SKUPINY (metodika str. 14)

a) Pedagogové

Název a odborné zaměření vzdělávání	
Stručná charakteristika	
Realizátor/lektor	
Počet proškolených pedagogů	

Počet hodin	
Termín konání	

(tabulku lze rozšířit dle potřeby) – označte požadovanou tabulku a zkopírujte.

b) Žáci

Tematické bloky ve výuce, zaměřené na prevenci rizikového chování

Ročník/pololetí	Předmět	Vzdělávací oblast	Téma	Časová dotace	Vyučující
1.			Bezpečné chování, kamarádství Doravní výchova	Min. 2 hod.	
2.			Dopravní výchova, naše třída – kamarádství.	2	
3.			Nebezpečné nálezy	2	
4.			Vlastní bezpečnost, Stop posměchu a šikaně, zdravé vztahy x agresivní chování	2	
5.	Př, VI	Matematika	Šikana, Drogy I, Volnočasové aktivity, Záškoláctví	2	
6.	VO	Člověk a společnost	Zdravý životní styl, Řešení konfliktů, Otázky tolerance a respektu v rámci multikulturality	2	
7.	VO	Člověk a společnost	Sociální sítě se zaměřením na Kyberšikanu, Kybergrooming, Kriminalita dětí a mládeže, Návykové látky	2	
8.	VZ VO	Člověk a společnost	Sexuální osvěta, Agresivita a její alternativy – jak se vyhnout problémům, Co smím, nesmím, musím, Vrstevnické vztahy	2	

9.	VO VZ	Člověk a společnost	Drogy II, Právní vědomí, Kdo jsem, kam jdu, co chci, Poruchy příjmu potravy, Tolerance	2	
----	-------	---------------------	--	---	--

(tabulku lze rozšířit dle potřeby přidáním řádků)

Specifická prevence

Název programu	Dlouhodobá primární prevence – v letošním roce pokračující projekt, který trvá od školního roku 2012
Typ programu	Prevence rizikového chování
Stručná charakteristika programu	<p>Cílem je komplexní primární prevence rizikového chování s důrazem na prevenci negativních vztahů ve třídě a podpora pozitivního klimatu ve škole, posilování sebevědomí, mapování třídního kolektivu, eliminace všech projevů rizikového chování, orientace ve složitých životních situacích.</p> <p>Témata:</p> <p>Bezpečné klima ve škole a ve třídě Šikana, Kyberšikana, Záškoláctví, Vrstevnické vztahy, Sexuální rizikové chování, Extrémní projevy agrese, Návykové látky, Poruchy příjmu potravy a nově Multikulturalita a problém snášenlivosti a odlišnosti jiných etnik</p>
Realizátor	Život bez závislostí
Cílová skupina	Žáci, tř. učitelé, MP, ředitel školy, rodiče žáků
Počet žáků v programu	Napříč I. i II. stupněm (kromě 1.2. a 3. tříd, kde jsou semináře policie na téma Bezpečně domů a Canisterapie – Bezpečně se psy)
Počet hodin programu	
Návaznost programu na cíle PPS	Preventivně a cíleně působit proti vzniku jakýchkoliv forem RCH - návykové látky, šikana, agresivita, záškoláctví, být zodpovědným vůči sobě i okolí...
Ukazatele úspěšnosti	Snížení počtu výskytu projevů RCH
Termín	program pokračuje, je navazující obsahem na předcházející roky.
Zodpovědná osoba	Mgr. Božena Rezková

(tabulku lze rozšířit dle potřeby) - - označte požadovanou tabulku a zkopírujte.

c) Rodiče

Název programu	Bezpečně na internetu
Stručná charakteristika programu	Kam se obrátit o pomoc, jak nepřehlédnout rizika, ev. závislost na soc. sítích apod.
Realizátor	Bezpečný internet
Počet hodin programu	3 x 40 minut
Termín konání	2018 jaro
Zodpovědná osoba	A. Doleželová

(tabulku lze rozšířit dle potřeby) – označte požadovanou tabulku a zkopírujte.

5. EVALUACE (metodika str. 18)

A) Kvalitativní hodnocení

1. Na základě vytyčených ukazatelů úspěšnosti posuďte u každého programu, zda bylo dosaženo stanovených cílů
2. Na základě zjištění rozhodněte, zda budete v hodnoceném programu pokračovat i v následujícím roce.

Program, který bude probíhat, je zaměřen na všechny ročníky od 4. třídy až po 8. ročníky (v 1. – 3. třídách jsou prováděny jiné typy preventivních programů). Je to program pokračující, dlouhodobý.. Lektoři využívají hlavně komunitní způsob práce, který se ukazuje jako velice účinný. Pro nás budou dále využívány výstupy z depistážních dotazníků – ukázalo se to jako velice efektivní a na základě výstupů z těchto šetření jsme předali některé žáky odborníkům a ve dvou případech jsme předali žáky do rukou OSPODu. Program podporuje hlavně vytváření pozitivních vztahů ve třídách, podporuje vytváření zdravých vztahů, jak mezi jednotlivci, tak i v třídních kolektivech, posiluje sebevědomí, sebepojetí. Jsou zde nacvičovány komunikační dovednosti, sociální dovednosti, modelové situace, zážitkové techniky apod. Důraz je dále kladen i na prevenci zneužívání návykových látek, na šikanu, problematiku sociálních sítí, právní vědomí apod. Do programu jsou zapojeni nejen MP, ale hlavně třídní učitelé – tady vidíme obrovskou možnost a výhodu dalšího, cíleného působení na žáky i celý kolektiv nad rámec projektu, díky získaným informacím a technikám, které můžeme vidět při práci odborných lektorů. I to je důvodem, proč dochází ke snížení výskytu projevů rizikového chování žáků, k většímu rozvíjení osobnostních kvalit žáků a také zaznamenáváme vyšší procento smysluplného využívání volného času.

Domníváme se, že vzhledem k dosavadním výsledkům je přímo žádoucí, aby tento způsob práce mohl být realizován dlouhodobě a pokračoval i v dalších letech. Musíme bohužel konstatovat, že ač se jako pedagogové snažíme samozřejmě co nejlépe pomoci, nejsme odborníky na tuto problematiku projevů RCH a tudíž ne vždy je naše pomoc skutečnou pomocí. Obrovskou výhodou je i to, že po seznámení s možnostmi programu, se získáváním informací apod. můžeme s pomocí odborníků reagovat okamžitě na aktuální problémy, dříve než se dostanou do rozvinutější

formy, jak tomu bylo bohužel dříve. Toto je snad největší plus projektu, že dokážeme okamžitě zareagovat a situaci řešit aktuálně, díky projektu většinou už bezprostředně reagujeme na změny i v oblasti strategie prevence. Letos jsme i podchytili dva závažné případy rizikového chování (zadržení OPL, krádež vyšší částky peněz) a díky okamžité pomoci ze strany policie, spolupráce s OSPODem jsme částečně zmírnilo riziko dopadu. Nicméně musíme s lítostí konstatovat, že se nám zatím nepodařilo snížit procento výskytu záškoláctví a kouření.

B) Kvantitativní hodnocení

I. PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU

Vzdělávací akce pro pedagogické pracovníky v oblasti prevence Vzájemná tolerance Integrace sociálně znevýhodněných	
Počet vzdělávacích aktivit	2
Počet celkově proškolených pedagogů	Celý pedagogický sbor
Počet hodin	52

II. SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI

	Počet aktivit	Počet hodin	Počet zúčastněných rodičů
Aktivity pro rodiče v oblasti prevence RCH	1	3	

III. PREVENTIVNÍ AKTIVITY PRO ŽÁKY ŠKOLY

Specifické preventivní aktivity, reagující na individuální situaci (problém) ve třídě	Počet aktivit	Počet žáků	Počet hodin přímé práce
Blok primární prevence	1	4. – 8. třídy	
Interaktivní seminář			
Beseda – jednorázové semináře	5	8. – 9. třídy	
Komponovaný pořad			
Pobytová akce	2	40	
Situační intervence			
Jiné	1	20	Návštěva věznice a následná beseda v délce 3 hodin

Volnočasové aktivity při školách	Počet aktivit	Počet žáků
Školní kluby		
Školní kroužky	6	75
Víkendové akce školy		
Prázdninové akce školy		
Jiné		

Součástí PPŠ se stává zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

OCHRANA ZDRAVÍ PŘED ŠKODLIVÝMI ÚČINKY NÁVYKOVÝCH LÁTEK

Datum účinnosti od 31. května 2017

Předmět úpravy:

Zákon upravuje opatření k ochraně před škodami působenými užíváním návykových látek a působnost správních úřadů a územních samosprávních celků při přijímání a provádění opatření podle tohoto zákona.

Vymezení některých paragrafů, které mají přímou souvislost s naším PPŠ.

Jedná se především o zákaz používání návykových látek včetně...elektronické cigarety, včetně náhradní náplně...ve škole a školských zařízeních, na akcích určených pro osoby mladší 18 let nebo v prostoru kde probíhá nějaká akce.

Zákaz kouření včetně elektronických cigaret ve škole a školském zařízení, v prostoru sportovního hřiště, ve vnitřním prostoru všech typů sportovišť.

Dále se zakazuje prodej v prostoru školy hraček napodobujících tvar a vzhled obalu alkoholických nápojů.

U osoby mladší 18 let je povinnost podrobit se orientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření pokud je důvodné podezření, že je pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.

Kontrolu dodržování povinností stanovených tímto zákonem vykonává kromě jiných Česká školní inspekce.